

Staatskoerant

REPUBLIEK VAN SUID-AFRIKA

Vol 447

Kaapstad, 9 September 2002

No. 23825

DIE PRESIDENSIE

No. 1165

9 September 2002

Die amptelike vertaling van die onderstaande Wet wat op 20 Junie 2002 in die Staatskoerant verskyn het, word hierby vir algemene inligting gepubliseer:—

No. 20 van 2002: Wysigingswet op Plaaslike Regering: Munisipale Strukture, 2002.

AIDS HELPLINE: 0800-123-22 Prevention is the cure

Wet No. 20, 2002

WYSIGINGSWET OP PLAASLIKE REGERING:
MUNISIPALE STRUKTURE, 2002**ALGEMENE VERDUIDELIKENDE NOTA:**

[] Woorde in vet druk tussen vierkantige hake dui skrappings uit
bestaande verordenings aan.

_____ Woorde met 'n volstreep daaronder, dui invoegings in
bestaande verordenings aan.

WET

Om die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Strukture, 1998, te wysig ten einde 'n lid van 'n munisipale raad in staat te stel om 'n lid van 'n ander party te word terwyl lidmaatskap van daardie raad behou word; om 'n bestaande party in staat te stel om met 'n ander party saam te smelt, of om in meer as een party onder te verdeel, of om onder te verdeel en enige onderverdeling met 'n ander party saam te smelt, terwyl 'n lid van 'n raad wat deur sodanige veranderinge geraak word, toegelaat word om lidmaatskap van daardie raad te behou; om voorsiening te maak vir die byeenroep van vergaderings nadat die samestelling van 'n munisipale raad verander het as gevolg van die bepalings van Bylae 6A by die Grondwet; om voorsiening te maak vir die her-samestelling van metropolitaanse subrade; om voorsiening te maak vir spesiale maatreëls vir die toepassing van Bylae 6A by die Grondwet; om die voorlegging van lyste van kandidate verder te reël; en om voorsiening te maak vir aangeleenthede wat daarmee in verband staan.

AANHEF

AANGESIEN artikel 46(1)(d) van die Grondwet 'n kiesstelsel vir die Nasionale Vergadering vereis wat in die algemeen proporsionele verteenwoordiging tot gevolg het;

EN AANGESIEN artikel 105(1)(d) van die Grondwet 'n kiesstelsel vir provinsiale wetgewers vereis wat in die algemeen proporsionele verteenwoordiging tot gevolg het;

EN AANGESIEN artikel 157(2) van die Grondwet 'n kiesstelsel vir plaaslike regering vereis wat bestaan uit óf proporsionele verteenwoordiging óf proporsionele verteenwoordiging gekombineer met 'n stelsel van wykverteenvoordinging;

EN AANGESIEN die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Strukture, 1998, voorsiening maak vir 'n kiesstelsel vir plaaslike regering wat bestaan uit proporsionele verteenwoordiging gekombineer met 'n stelsel van wykverteenvoordinging;

EN AANGESIEN item 23A van Bylae 2 by die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 1993, bepaal dat 'n Parlements wet binne 'n redelike tydperk nadat die nuwe Grondwet in werking getree het, ooreenkomstig artikel 76(1) van die nuwe Grondwet aangeneem kan word om daardie item en item 23 te wysig ten einde voorsiening te maak vir —

- * die wyse waarop dit moontlik is vir 'n lid van 'n wetgewer wat ophou om 'n lid te wees van die party wat daardie lid benoem het, om lidmaatskap van sodanige wetgewer te behou; en
- * enige bestaande party om met 'n ander party saam te smelt, of enige party om in meer as een party te onderverdeel, terwyl 'n lid van 'n wetgewer wat deur

WYSIGINGSWET OP PLAASLIKE REGERING:
MUNISIPALE STRUKTURE, 2002

Wet No. 20, 2002

sodanige veranderinge geraak word, toegelaat word om lidmaatskap van so 'n wetgewer te behou

EN AANGESIEN voorsiening gemaak is in Bylae 6A by die Grondwet ten opsigte van plaaslike regering vir—

- * 'n raadslid om lidmaatskap van 'n munisipale raad te behou waar sodanige raadslid ophou om lid te wees van die party wat daardie raadslid benoem het; en
- * 'n bestaande party om met 'n ander party saam te smelt, of enige party om in meer as een party te onderverdeel, of om onder te verdeel en enige onderverdeling met 'n ander party saam te smelt, terwyl 'n lid van 'n raad wat deur sodanige veranderinge geraak word, toegelaat word om lidmaatskap van daardie raad te behou;

EN AANGESIEN 'n behoefte bestaan vir eenvormigheid binne die drie regeringsfere rakende die verlies of behoud van lidmaatskap van enige wetgewer of munisipale raad in die geval van 'n verandering van partylidmaatskap, of samesmeltings of onderverdeling of onderverdeling en samesmelting van partye,

WORD DAAR DERHALWE BEPAAL deur die Parlement van die Republiek van Suid-Afrika, soos volg:—

Wysiging van artikel 26 van Wet 117 van 1998

1. Artikel 26 van die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Strukture, 1998 (hieronder die Strukture Wet genoem), word hierby gewysig deur in subartikel (1) paragraaf (b) deur die volgende paragraaf te vervang: 5

“(b) word aangestel as 'n verteenwoordiger van 'n plaaslike raad op 'n distriksraad, vir 'n tydperk wat eindig wanneer die volgende plaaslike raad as verkies verklaar word, behalwe dat waar so 'n persoon vervang word as gevolg van die bepalings van item 6(a) van Bylae 6A by die Grondwet, die nuut aangestelde verteenwoordiger aangestel word vir die oorblywende gedeelte van die vervangde verteenwoordiger se termyn.”. 10

Wysiging van artikel 27 van Wet 117 van 1998, soos gewysig deur artikel 93 van Wet 27 van 2000 en artikel 121 van Wet 32 van 2000

2. Artikel 27 van die Strukture Wet word hierby gewysig deur paragrawe (c) en (f) te skrap. 15

Wysiging van artikel 29 van Wet 117 van 1998

3. Artikel 29 van die Strukture Wet word hierby gewysig deur die volgende subartikel by te voeg:

“(3) Waar die samestelling van 'n munisipale raad verander het as gevolg van die bepalings van item 2, 3 of 7 van Bylae 6A by die Grondwet, moet die speaker van daardie raad, behoudens item 6(b) van Bylae 6A by die Grondwet, raadsvergaderings byeenroep met die doel om, onder andere, te handel met die gevolg van so 'n verandering, die eerste van welke vergaderings— 20

- (a) in die geval van 'n metroraad of 'n plaaslike raad, moet plaasvind binne sewe dae na die verstryking van 'n tydperk bedoel in item 4(1)(a)(i) of (ii) van Bylae 6A by die Grondwet; en 25
- (b) in die geval van 'n distriksraad, moet plaasvind binne sewe dae na die voltooiing van die aanstellings bedoel in item 6(b)(ii) van Bylae 6A by die Grondwet.”. 30

Wysiging van artikel 62 van Wet 117 van 1998

4. Artikel 62 van die Strukture Wet word hierby gewysig deur in subartikel (1) na paragraaf (c) die volgende paragraaf in te voeg:

“(cA) 'n meganisme bepaal wat voldoen aan Deel 2 van Bylae 4 vir die aanstelling van raadslede ingevolge artikel 63(2)(b)(ii);”.

35

Vervanging van artikel 63 van Wet 117 van 1998

5. Artikel 63 van die Strukture Wet word hierby deur die volgende artikel vervang:

“Samestelling

- 63.** (1) Elke metropolitaanse subraad bestaan uit—
- (a) die raadslede wat die wyke verteenwoordig wat in die gebied van die subraad ingesluit is; en
 - (b) 'n bykomende aantal raadslede **[deur die metroraad bepaal sodat die saamgestelde totaal van paragraaf (a) en hierdie paragraaf wesentlik in dieselfde verhouding tot die totale aantal raadslede in die metroraad staan as wat die aantal geregistreerde kiesers in die gebied van die subraad tot die totale getal geregistreerde kiesers in die munisipaliteit staan]** wat ingevolge Deel 1 van Bylae 4 toegeken word, behalwe dat waar—
 - (i) metropolitaanse subrade ingestel word;
 - (ii) die gebiede van bestaande metropolitaanse subrade verander word; of
 - (iii) die aantal bestaande metropolitaanse subrade verander word, nadat die samestelling van 'n metroraad verander het as gevolg van die bepalings van item 2, 3 of 7 van Bylae 6A by die Grondwet, die bykomende aantal raadslede deur die metroraad bepaal word sodat die setels wat deur raadslede bedoel in subartikel (2)(a) gehou word so na as moontlik gelykop verdeel word onder al die metropolitaanse subrade.
- (1A) Waar metropolitaanse subrade ingestel is voor die inwerkingtreding van die Wysigingswet op Plaaslike Regering: Munisipale Strukture, 2002, hou subartikel (1)(b) aan om van toepassing te wees asof dit nie deur daardie Wet gewysig is nie tot—
- (a) die eerste verkiesing van alle munisipale rade na sodanige inwerkingtreding; of
 - (b) die gebiede van, of die aantal bestaande metropolitaanse subrade verander word soos bepaal in subartikel (1)(b)(ii) of (iii), wat ook al eerste plaasvind.
- (2) Die raadslede waarna in subartikel (1)(b) verwys word, moet—
- (a) bestaan uit raadslede wat vanaf partylyste tot die metroraad ooreenkomstig Deel 3 van Bylae 1 verkies is; en
 - (b) ooreenkomstig—
 - (i) Deel 1 van Bylae 4 tot die metropolitaanse subraad aangestel word; of
 - (ii) die meganisme bedoel in artikel 62(1)(cA) tot die metropolitaanse subraad aangestel word waar die samestelling van die betrokke metroraad verander het as gevolg van die bepalings van item 2, 3 of 7 van Bylae 6A by die Grondwet.
- (3) Item 3 van die Gedragskode vir Raadslede wat in Bylae 1 by die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Stelsels, 2000, uiteengesit word, is nie van toepassing op die speaker, uitvoerende burgemeester, 'n lid van die burgemeesterskomitee of 'n lid van die uitvoerende komitee, na gelang van die geval, ten opsigte van vergaderings van 'n metropolitaanse subraad waarvan sodanige ampsdraer 'n lid is nie.”

Vervanging van artikel 66 van Wet 117 van 1998

6. Artikel 66 van die Strukture Wet word hierby deur die volgende artikel vervang:

“Ampstermyn van lede

- 66.** (1) Die artikel 63(1)(b) lede van 'n metropolitaanse subraad word **[verkies]** aangestel vir 'n termyn wat eindig, behoudens **[aan]** subartikel (2) en artikel 67, wanneer die volgende metroraad as verkose verklaar word.

WYSIGINGSWET OP PLAASLIKE REGERING:
MUNISIPALE STRUKTURE, 2002

Wet No. 20, 2002

(2) Waar 'n artikel 63(1)(b) lid van 'n metropolitaanse subraad vervang word as gevolg van die bepalings van item 6(b) van Bylae 6A by die Grondwet, word die nuut aangestelde lid, behoudens artikel 67, aangestel vir die oorblywende gedeelte van die vervangde lid se termyn.”.

Invoeging van nuwe artikels na artikel 93 van Wet 117 van 1998

5

7. Die volgende artikels word hierby na artikel 93 van die Strukture Wet ingevoeg:

“Spesiale maatreëls vir toepassing van item 6 van Bylae 6A by die Grondwet

93A. Waar die bepalings van item 6 van Bylae 6A by die Grondwet van toepassing is, is die vereiste van voorafgaande kennisgewing bedoel in artikels 40, 53(1) en 58, onderskeidelik, nie van toepassing op vergaderings van 'n munisipale raad gedurende die tydperk bedoel in item 6(b) van Bylae 6A by die Grondwet nie. 10

Publikasie van kennisgewing deur Verkiesingskommissie

93B. Die Verkiesingskommissie moet binne sewe dae na die verstryking van 'n tydperk bedoel in item 4(1)(a)(i) of (ii) van Bylae 6A by die Grondwet, 'n kennisgewing in die *Staatskoerant* publiseer ten opsigte van elke munisipale raad wie se samestelling verander het as gevolg van 'n optrede ingevolge item 2, 3 of 7 van daardie Bylae wat moet weergee— 15

(a) die aantal setels wat aan elke party wat in daardie raad verteenwoordig word, toegeken is; 20

(b) die name van, en die party wat deur, elke raadslid in die proporsioneel verkose komponent van daardie raad verteenwoordig word; en

(c) die wyke en die name van, en indien van toepassing, die party affiliasie van wykverteenvoordigers in daardie raad.”. 25

Vervanging van item 10 van Bylae 1 by Wet 117 van 1998, soos gewysig deur artikel 93 van Wet 27 van 2000

8. Item 10 van Bylae 1 by die Strukture Wet word hierby deur die volgende item vervang:

“Voorlegging van lys van kandidate

30

10. (1) 'n Lys van kandidate mag slegs deur 'n party voorgelê word.

(2) 'n Party wat verteenwoordiging in 'n munisipaliteit bekom het as gevolg van die bepalings van item 2, 3 of 7 van Bylae 6A by die Grondwet, mag 'n lys van kandidate binne sewe dae na die verstryking van 'n tydperk bedoel in item 4(1)(a)(i) of (ii) van Bylae 6A by die Grondwet voorlê.”. 35

Vervanging van item 4 van Bylae 2 by Wet 117 van 1998, soos gewysig deur artikel 93 van Wet 27 van 2000

9. Item 4 van Bylae 2 by die Strukture Wet word hierby deur die volgende item vervang:

“Voorlegging van lys van kandidate

40

4. (1) 'n Lys van kandidate mag slegs deur 'n party voorgelê word.

(2) 'n Party wat verteenwoordiging in 'n munisipaliteit bekom het as gevolg van die bepalings van item 2, 3 of 7 van Bylae 6A by die Grondwet, mag 'n lys van kandidate binne sewe dae na die verstryking van 'n tydperk bedoel in item 4(1)(a)(i) of (ii) van Bylae 6A by die Grondwet voorlê.”. 45

Vervanging van Bylae 4 by Wet 117 van 1998

10. Bylae 4 by die Strukture Wet word hierby deur die volgende Bylae vervang:

“BYLAE 4***Deel 1: Metode van toedeling van raadslede verkies vanaf
partylyste na metropolitaanse subrade*****Toekenning van setels aan partye**

1. Die setels in die artikel 63(1)(b) komponent van 'n metropolitaanse subraad word in ooreenstemming met die volgende formule aan elke party toegeken (breukdele moet uitgesluit word)— 5

$$\frac{A}{B} \times C$$

Waar— 10

- A die totale getal geldige stemme uitgebring vir elke party op die partysitem in die gebied van die metropolitaanse subraad verteenwoordig;
- B die totale getal geldige stemme uitgebring vir elke party op die partysitem in die gebied van die metroraad verteenwoordig; en 15
- C die totale getal setels wat aan elke party in die metroraad in ooreenstemming met Deel 3 van Bylae 1 toegeken is, verteenwoordig.

(2) Indien al die setels wat gehou word deur raadslede wat tot die metroraad in ooreenstemming met Deel 3 van Bylae 1 van partylyste verkies is, nie ingevolge subitem (1) toegeken is nie, moet die oorblywende aantal setels in ooreenstemming met die volgende formule toegeken word aan die partye wat in die metroraad verteenwoordig is: 20

$$A - B = C$$

Waar—

- A die totale getal setels wat aan 'n party in die metroraad in ooreenstemming met Deel 3 van Bylae 1 toegeken is, verteenwoordig; 25
- B die totale getal setels wat ingevolge subitem (1) aan 'n party toegeken is, verteenwoordig; en
- C 'n positiewe getal verteenwoordig.

(3) (a) Die aantal setels wat aan 'n party ingevolge subitem (2) toegeken is, word tussen die metropolitaanse subrade verdeel in volgorde van die hoogste breukdele wat deur daardie party tydens die berekeninge ingevolge subitem (1) vir die onderskeie subrade verkry is. 30

(b) Indien die breukdele vir twee of meer subrade gelyk is, en die aantal setels wat steeds verdeel staan te word minder is as die getal subrade ten opsigte waarvan die gelyke breukdele van toepassing is, moet die party kies aan welke een van daardie subrade sodanige setels toegewys moet word. 35

Deel 2: Beginsels van toedeling van raadslede verkies van partylyste tot metropolitaanse subrade**Beginsels van toekenning van setels aan partye**

2. Die setels in die artikel 63(1)(b) komponent van 'n metropolitaanse subraad moet toegeken word aan partye wat in die metroraad verteenwoordig is op 'n wyse wat dit moontlik maak dat partye en belange wat in die metroraad weerspieël word, billik verteenwoordig word in die metropolitaanse subraad op 'n wyse wat met die demokrasie bestaanbaar is, met inagneming van die partye en belange wat in die artikel 63(1)(a) komponent van daardie metropolitaanse subraad weerspieël word. 45

Deel 3: Algemene beginsels**Benoeming van raadslede vir metropolitaanse subrade**

3. Elke party wat in 'n metroraad verteenwoordig is, moet uit die raadslede, wat nie wyke verteenwoordig nie, sy verteenwoordigers in elke metropolitaanse subraad in die munisipaliteit aanwys met betrekking 50

WYSIGINGSWET OP PLAASLIKE REGERING:
MUNISIPALE STRUKTURE, 2002

Wet No. 20, 2002

waartoe setels aan hom in ooreenstemming met Deel 1 of die beginsels in item 2 uiteengesit, toegeken is.

Raadslede kan slegs op een metropolitaanse subraad dien

4. Geen raadslid mag op meer as een metropolitaanse subraad dien nie.

Vakatures

5. Partye moet vakatures vul soos hulle ontstaan.

Wysiging van Inhoudsopgawe van Wet 117 van 1998

11. Die Inhoudsopgawe van die Strukture Wet word hierby gewysig—

(a) deur die verwysing na Bylae 4 deur die volgende verwysing te vervang:

“BYLAE 4**Deel 1: Metode van toedeling van raadslede verkies vanaf partylyste na metropolitaanse subrade**

1. Toekenning van setels aan partye

Deel 2: Beginsels van toedeling van raadslede verkies van partylyste tot metropolitaanse subrade

2. Beginsels van toekenning van setels aan partye

Deel 3: Algemene beginsels

3. Benoeming van raadslede vir metropolitaanse subrade

4. Raadslede kan slegs op een metropolitaanse subraad dien

5. Vakatures”; en

(b) deur na die verwysing na artikel 93 die volgende verwysing in te voeg:

“93A. Spesiale maatreëls vir toepassing van item 6 van Bylae 6A by die Grondwet

93B. Publikasie van kennisgewing deur Verkiesingskommissie”.

Registrasie van nuwe partye vir doeleindes van Bylae 6A by die Grondwet

12. (1) 'n Party wat nie ingevolge enige wet wat op die registrasie van politieke partye van toepassing is, geregistreer is nie, word as 'n party geag vir doeleindes van item 7 van Bylae 6A by die Grondwet, maar so 'n party moet binne die tydperk bedoel in item 7 van Bylae 6A by die Grondwet vir registrasie as 'n party in ooreenstemming met die toepaslike wet aansoek doen. Indien die party nie binne vier maande na die verstryking van daardie tydperk aldus geregistreer word nie, word die party geag opgehou het om te bestaan as 'n party, en die betrokke setels moet aan die oorblywende partye toegeken word, met die nodige wysigings, asof sodanige setels verbeur is ingevolge die toepaslike wet.

(2) Vir doeleindes van items 2 en 3 van Bylae 6A by die Grondwet, beteken “party” 'n party wat behoorlik as 'n politieke party in ooreenstemming met die toepaslike wet geregistreer is, met inbegrip van 'n party wat aldus tydens 'n tydperk bedoel in item 4(1)(a)(i) of (ii) van Bylae 6A by die Grondwet geregistreer is.

Oorgangsmatreël

13. Ondanks artikel 14(2), kan 'n metroraad die meganisme bedoel in artikel 62(1)(cA) van die Wet op Plaaslike Regering: Munisipale Strukture, 1998, by wyse van resoluie bepaal totdat 'n tydperk van 30 dae, wat volg op die tydperk bedoel in item 7 van Bylae 6A by die Grondwet, verstryk het.

Wet No. 20, 2002**WYSIGINGSWET OP PLAASLIKE REGERING:
MUNISIPALE STRUKTURE, 2002****Kort titel en inwerkingtreding**

14. (1) Hierdie Wet heet die Wysigingswet op Plaaslike Regering: Munisipale Strukture, 2002, en tree, met die uitsondering van artikel 4, in werking op die datum wat die Wysigingswet op die Grondwet van die Republiek van Suid-Afrika, 2002, in werking tree.

5

(2) Artikel 4 tree in werking na 'n tydperk van 30 dae, wat volg op die tydperk van 15 dae bedoel in item 7 van Bylae 6A by die Grondwet, verstryk het.